

Phương pháp tuyển chọn cá rô phi đơn tính đực

1. Phương pháp thủ công.

Cá rô phi ương từ cá bột được 3-4 tháng đã có thể phân biệt đực, cái bằng mắt thường thông qua nhận biết phần phụ sinh dục của chúng, nhờ thế có thể tách riêng cá đực để nuôi. Cách làm này chỉ có thể thực hiện với điều kiện ở các ao nuôi nhỏ và sẵn nguồn nhân lực, chỉ cần có hướng dẫn về kỹ thuật phân biệt cá đực, cá cái. Tuy nhiên với yêu cầu của sản xuất lớn thì cách làm này tốn nhiều thời gian và hiệu quả thấp.

2. Phương pháp di truyền.

Bằng phương pháp lai khác loài cá đực của loài rô phi này nuôi chung với cá cái của loài rô phi khác sẽ tạo được cá lai là cá đơn tính hoặc cá bất thụ, với phương pháp này sẽ cho tỷ lệ cá đực cao. Hiện nay, tại Trung tâm quốc gia giống thủy sản nước ngọt Miền bắc - Viện nghiên cứu nuôi trồng thủy sản đã tiến hành sản xuất rô phi đơn tính bằng phương pháp lai xa, cá đực được sử dụng là cá *O.aureus*, cá cái được sử dụng là cá *O.niloticus* Tỷ lệ đực trong quần đàn từ 95% trở lên.

3. Phương pháp hóa sinh.

Đây là phương pháp phối trộn một loại hormone vào thức ăn cho cá rô phi ăn trong 21 ngày tuổi đầu tiên, tùy theo điều kiện thiết bị và quản lý mà kết quả chuyển giới đạt được cao hay thấp. loại hormone thường dùng là các hợp chất tổng hợp có liên quan đến testosterone tan rất ít trong nước, ví dụ như hormone 17 α methyltestosterone (viết tắt là MT) hoặc 17 α ethynyltestosterone (viết tắt là ET) tuy nhiên MT được dùng phổ biến hơn. Trong thời gian 21 ngày cá bột được nuôi trong giai hoặc trong bể để ngăn không cho cá ăn thức ăn khác ngoài thức ăn được trộn hormone chuyển giới.

Cách phối trộn thức ăn:

- Hòa tan 60mg MT hoặc ET vào 0,7l rượu ethanol 95%.
- Trộn dung dịch này với 10g Vitamin C vào 1kg bột cá.
- Cho bay hơi ethanol bằng cách phơi khô thức ăn ngoài nắng trong một vài giờ.

Với phương pháp này có thể tạo ra quần đàn cá rô phi đơn tính đực với tỷ lệ 90-95% đực./.